

Broilerkanade söötmissstrateegiad

Probleem

Maheproilerid kasvavad aeglasemalt kui tavalised linnud ja seetõttu seisavad tootjad silmitsi väljakutsega toita kvaliteetseid söödakomponente madalamates kontsentratsioonides. Tõhusaks kasvuks ja arenguks peab sööt täitma broilerite aminohapete ja energiavajaduse, kuid kasv on aeglasem.

Lahendus

Valikusöötmine, juurdepääs levialale ja söödale võivad suurendada valgu ja energia kasutamist, mis suurendab sööda efektiivsust. Linnudele esitatavad nõuded leviala kasutamiseks on osa lahendusest.

Benefits

Parem energia- ja valgukasutus broileritele. Kuna need lähenemisviisid tuginevad kohalikele söödaallikatele ja söödale, suurendavad need söötmissstrateegiad põllumajanduse jätkusuutlikkust ja vähendavad vajadust importida välismaist sööta.

Practical Recommendations

Mahepõllumajanduslike standardite kohaselt peavad broilerid olema vabapidamisel ja pääsena võimalikult kiiresti vabasse õhuruumi (joonis 1), kuid vähemalt kolmandiku elueast. Broilerite minimaalne tapavanus on 81 päeva.

- Söödakomponendid peaksid sisaldama kvaliteetseid valke, nt kaunvilju, vee-elustiku allikaid ning toiduainete tootmise ja tööstusprotsesside kõrvalsaadusi.
- Mahepõllumajanduslike standardite kohaselt ei tohi kasutada sünteetilisi aminohappeid, seega tuleb tagada aminohapete (eriti metioniini ja lüsiini) kättesaadavus.
- Tuleb kasutada etapiviisilist söötmissstrateegiat, et võtta arvesse broilerite toitumisvajaduste erinevusi eri kasvuetappides.
- Toitumisvajaduse arvutamisel ja söötade koostamisel tuleb arvesse võtta välitingimustes tarbitud sööt (st toorained).
- Koostage söödad pigem seeditavate aminohapete kui kogu aminohapete või toorvalgu põhjal.
- Valige sobivad tõud, mis on võimelised antud ressurssidega toime tulema, eriti aeglasema kasvuga tõud.
- Aeglasemalt kasvavad tõud vajavad vähem energiarikkaid sööke ja on ka altimad otsima toitu vahemikus.

On leitud, et valiktoitmine, mille puhul linnud valivad eraldi toitu, mitte valmistoidu segasööta, suurendab söödaväärindluse tõhusust, kui lindudel on juurdepääs söödaruumile.

Valgu tarbimise piiramine mahepõllumajanduslike broilerite puhul lõppjärgus võib olla vastuvõetav söötmissstrateegia, kui broileritel on juurdepääs kõrge toiteväärtusega taimestikule. Valgukoguse vähendamine aeglaselt kasvavate tõugude puhul 15%-ni tõi kaasa madalama söödakulu, kuid madalamad tootmiskulud.

Applicability box

Theme

Loomakasvatus - Sööt ja toitumine -
Tootmissüsteemid - Kodulinnud -
Ratsiooni planeerimine

Geographical coverage

Kõikides riikides

Application time

Igal ajal

Required time

Ei vaja lisa-aega

Period of impact

Vahetu mõju

Equipment

Olemasolevad söödaseadmed

Best in

Kõik tingimused

Selle võtmeks on karjamaa majandamine ja alternatiivsed söödad, näiteks palistatud heina, mida on vaja talvel või põuaperioodidel. Kõrge valgusisaldusega allikad, nagu lutsern ja ristik, võivad samuti anda osa vajaminevast valgust. Samuti võib arvesse võtta karjas söödud putukaid ja selgrootuid, mis võivad anda osa vajaminevast valgust ja aminohappeid.

Joonis 1. Sööt võib pakkuda olulist toitu mahepõllumajanduslikele broileritele (Foto: Jerry Alford, Soil Association).

Further information

Reading

- Fanatico, A. C. et al. (2016): Valgukontsentraadi ja teravilja valikuline söötmine mahepõllumajanduslikele lihakanadele. Journal of Applied Poultry Research.
- Ramos Elorduy, J. et al. (2002): Use of Tenebrio molitor (Coleoptera: Tenebrionidae) to Recycle Organic Wastes and as Feed for Broiler Chickens. Journal of Economic Entomology.
- Lampkin, N. et al. (Ed.) (1997): Constraints on developing organic poultry production OF0128T (piirangud mahepõllumajandusliku kodulinnukasvatuse arendamisel). University of Wales, Aberystwyth, Welsh Institute of Rural Sciences.
- Bassler, A. ja Ciszuk, P. (2002): Katseuuringud mahepõllumajandusliku broileritootmise valdkonnas - majandamine ja ristandid. Ekoloogiskit lantbruk, nr. 34. Säastva põllumajanduse keskus.
- Adedeji, O. et al. (2013): Different Organic Feed Ingredients on Effect of Different Organic Feed Ingredients on Growth Performance, Haematological Characteristics and Serum Parameters of Broiler Chicken. World Journal of Agricultural Sciences.

Weblinks

- Täiendavat teavet leiate [mahepõllumajanduslike põllumajandusettevõtete teadmisteplatvormilt](#).

About this practice abstract and OK-Net EcoFeed

Publishers:

Soil Association, Spear House, UK BS1 6AD Bristol,
Phone , , www.soilassociation.org

Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), CH 5070 Frick,
Phone +41 62 865 72 72, info.suisse@fibl.org, www.fibl.org

IFOAM Organics Europe, BE 1000 Brussels,
Phone +32 2 280 12 23, www.organicseurope.bio,
www.organicseurope.bio

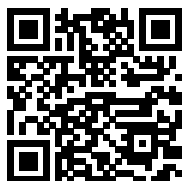
Authors: Jeremy Alford, Soil Association. UK

Review: Lindsay Whistance, ORC, UK

Contact: jalford@soilassociation.org

Permalink:

<https://organic-farmknowledge.org/et/tool/37940>

OK-Net EcoFeed:

<https://orgprints.org/view/projects/OKNetEcoFeed.html>

This practice abstract was elaborated in the Organic Knowledge Network on Monogastric Animal Feed project. The project is running from January 2018 to December 2020. The overall aim of OKNet EcoFeed is to help farmers, breeders and the organic feed processing industry in achieving the goal of 100% use of organic and regional feed for monogastrics.

Project website: <https://ok-net-ecofeed.eu/>

Project partners:

IFOAM Organics Europe (project coordinator), BE; Aarhus University (ICROFS), DK; Organic Research Centre (ORC), UK; Institut Technique de l'Agriculture Biologique (ITAB), FR; Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), CH; Bioland, DE; Associazione Italiana per l'Agricoltura Biologica (AIAB), IT; Donau Soja DS, AT; Swedish University of Agricultural Sciences, SE; ECOVALIA, ES; Soil Association, UK.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 773911. This communication only reflects the author's view. The Research Executive Agency is not responsible for any use that may be made of the information provided. The authors and editors do not assume responsibility or liability for any possible factual inaccuracies or damage resulting from the application of the recommendations in this practice abstract

